

WYMAGANIA EDUKACYJNE. KLASA 8

- Edukacja dla bezpieczeństwa

Wymagania						
Nr	Temat	Uczeń:				ocena celująca
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	
1	O czym będziemy się uczyć na lekcjach EDB – zasady bezpieczeństwa. Nasz klasowy kontrakt	-	-	-	-	-
2	Istota udzielania pierwszej pomocy	▶ wyjaśnia zasady zachowania się ratujących (świadków zdarzenia) w miejscu wypadku	▶ uzasadnia znaczenie udzielania pierwszej pomocy ▶ omawia zasady zabezpieczenia miejsca wypadku	▶ omawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć	▶ wyjaśnia znaczenie podejmowania działań z zakresu udzielania pierwszej pomocy przez świadka zdarzenia ▶ podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, wodnym, w przestrzeniach podziemnych, w lasach	▶ przedstawia rolę świadka zdarzenia ▶ ocenia zachowanie się świadków zdarzenia (ratujących) na miejscu wypadku
3	Łańcuch ratunkowy – nie masz prawa go zerwać	▶ rozpoznaje osobę w stanie zagrożenia życia ▶ unika narażenia własnego zdrowia na niebezpieczeństwo ▶ ocenia własne możliwości ▶ wzywa odpowiednią pomoc	▶ omawia zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika ▶ wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku	▶ rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej ▶ podaje przykład aplikacji na telefon komórkowy wspierającej udzielanie pierwszej pomocy ▶ wskazuje sposoby zabezpieczenia się przed zakażeniem w kontakcie z krwią i płynami ustrojowymi, stosowania uniwersalnych środków ochrony osobistej	▶ wyjaśnia pojęcie „stan zagrożenia życia” ▶ rozpoznaje potencjalne źródła zagrożeń w kontakcie z poszkodowanym	▶ uzasadnia, że prawnym obowiązkiem pomocy może mieć istotne znaczenie dla ratowania życia poszkodowanych ▶ charakteryzuje poszczególne ogniwa łańcucha ratunkowego ▶ wskazuje przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenia stanu zdrowia lub zagrożenia życia

Pr

Autorka: Bogusława Breitkopf

		Wymagania					
Temat		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca	
		Uczeń:					
Nr	4	ocenia przytomność poszkodowanego ocenia czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzęsąc zmysłami, przez okres do 10 sekund) udróżnia drogi oddechowe rękoćnym czoło-żuchwa systematycznie ponawia ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej wzywa odpowiednią pomoc	rozpoznaje u osoby stan zagrożenia życia wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej postępuje według poznanego schematu ratunkowego	omawia zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika odwraca na plecy poszkodowanego leżącego na brzuchu, gdy zachodzi taka konieczność rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej	wymienia objawy utraty przytomności wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, wodnym, w przestrzeniach podziemnych, w lasach	dowodzi konieczności udzielania pierwszej pomocy w przypadku zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego wyjaśnia rolę układu nerwowego, układu krwionośnego i układu oddechowego w utrzymywaniu podstawowych funkcji życiowych	
	5	ocenia przytomność poszkodowanego udróżnia drogi oddechowe rękoćnym czoło-żuchwa ocenia czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzęsąc zmysłami, przez okres do 10 sekund) systematycznie ponawia ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej układa osobę nieprzytomną w pozycji bezpiecznej wzywa odpowiednią pomoc	postępuje według poznanego schematu ratunkowego udziela pomocy osobie omdlełej wymienia zagrożenia dla osoby nieprzytomnej	wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej omawia zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika	wykazuje związek między utratą przytomności a zagrożeniem życia wymienia przyczyny i objawy nagłych zasłabnięć i utraty przytomności	wyjaśnia rolę układu nerwowego, układu krwionośnego i układu oddechowego w utrzymywaniu podstawowych funkcji życiowych omawia zasady postępowania z osobą nieprzytomną	

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	
		Uczeń:				
6	Pierwsza pomoc w zaburzeniach oddychania i krążenia	▶ rozpoznaje czynności życiowe poszkodowanego lub ich brak ▶ postępuje według poznanego schematu ratowniczego ▶ wykonuje na manekinie uciski klatki piersiowej ▶ wzywa odpowiednią pomoc	▶ wykonuje na manekinie uciski klatki piersiowej i oddech zastępczy, samodzielnie i we współpracy z drugą osobą	▶ wymienia najczęstsze przyczyny zaburzeń czynności życiowych ▶ omawia uniwersalny algorytm w nagłym zatrzymaniu krążenia ▶ wyjaśnia pojęcie „nagłe zatrzymanie krążenia”	▶ opisuje zastosowanie automatycznego defibrylatora zewnętrznego (AED) ▶ wykazuje wpływ zastosowania AED na zwiększenie skuteczności akcji resuscytacyjnej ▶ wymienia oznaki nagłego zatrzymania krążenia	▶ uzasadnia konieczność udzielania pierwszej pomocy w przypadku zaburzeń czynności życiowych ▶ poszkodowanego wymienia warunki i czynniki zapewniające resuscytację wysokiej jakości
7	Ciała obce w organizmie	▶ wykonuje na manekinie ręczny ratunkowy padku zadławienia ▶ wzywa odpowiednią pomoc	▶ stosuje poznany schemat ratunkowy ▶ wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci	▶ wyjaśnia pojęcie i mechanizm zadławienia ▶ postępuje według poznanego schematu ratunkowego	▶ omawia schemat postępowania w przypadku zadławienia	▶ uzasadnia konieczność udzielania pierwszej pomocy w przypadku zakrzuszenia lub zadławienia
8	Pierwsza pomoc w zranieniach, skaleczeniach i ranach	▶ wymienia środki stanowiące wyposażenie apteczki pierwszej pomocy ▶ wyjaśnia zastosowanie poszczególnych materiałów opatrunkowych ▶ wykonuje opatrunek osłaniający na ranę ▶ postępuje się chustą trójkątną podczas opatrywania ran i unieruchamiania kończyn ▶ bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne ▶ wzywa odpowiednią pomoc	▶ wymienia przedmioty, jakie powinny znaleźć się w apteczce domowej ▶ opatruje rany kończyn chustą trójkątną ▶ stosuje podstawowe zasady opatrywania ran ▶ stosuje właściwe opatrunki w zależności od rodzaju urazu i umiejscowienia rany	▶ wymienia przedmioty, jakie powinny znaleźć się w apteczce ▶ omawia zasady pierwszej pomocy w urazach kończyn ▶ wymienia przedmioty, jakie powinny się znaleźć w apteczce samochodowej ▶ wykonuje opatrunek osłaniający na ranę głowy, szyi, twarzy, klatki piersiowej i jamy brzusznej	▶ wyjaśnia pojęcie rany ▶ wskazuje zależność między sposobem opatrzenia rany a jej gojeniem się ▶ planuje wyposażenie apteczki dla kilkuosobowej grupy na wypadek turystyki w zależności od pory roku	▶ uzasadnia konieczność opatrywania ran ▶ rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku

Autorka: Bogusława Breitkopf

Ph

Wymagania						
Nr	Temat	Uczeń:				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	
ocena celująca						
9	Tamowanie krwotoków	▲ wykonuje opatrunek uciskowy ▲ tamuje krwawienie za pomocą opatrunku ▲ wzywa odpowiednią pomoc ▲ bezpiecznie zdejmie rękawiczki ochronne	▲ wyjaśnia, jak rozpoznać krwotok zewnętrzny ▲ opisuje opatrunek uciskowy ▲ opisuje zasady pierwszej pomocy w sytuacji wystąpienia zagrożenia z użyciem broni konwencjonalnej	▲ uклада poszkodowanego w odpowiedniej pozycji, w zależności od umiejscowienia urazu ▲ tamuje krwotok przy użyciu dłoni oraz opatrunku uciskowego	▲ wyjaśnia pojęcia: „rana”, „krwotok” ▲ wyjaśnia, dlaczego silny krwotok zagraża życiu ▲ wyjaśnia zagrożenie związane z silnym krwotokiem ▲ rozróżnia rodzaje krwotoków	▲ rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku ▲ opisuje zasady zachowania się w sytuacji zagrożenia przy użyciu akronimu: uciekaj, schowaj się, walcz
10	Urazy kości i uszkodzenia stawów	▲ stosuje unieruchomienie obłożeniowe ▲ wzywa odpowiednią pomoc	▲ stosuje zasady unieruchamiania doraźnego kości i stawów	▲ wykorzystuje podręczne środki do unieruchomienia urazu	▲ wyjaśnia pojęcie „złamanie” ▲ wymienia przykłady czynów urazów kostno-stawowych	▲ wymienia przykłady zapobiegania urazom w sporcie, w domu, w pracy
11	Wpływ wysokiej temperatury na organizm człowieka	▲ demonstrowa metodę chłodzenia w przypadku oparzenia kończyny ▲ wzywa odpowiednią pomoc	▲ wyjaśnia, na czym polega udzielanie pierwszej pomocy w oparzeniach ▲ wymienia przykłady zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci	▲ charakteryzuje stopnie oparzeń termicznych ▲ omawia zasady postępowania w przypadku oparzenia termicznego	▲ omawia skutki działania wysokiej temperatury na organizm człowieka ▲ wyjaśnia pojęcie „oparzenie”	▲ przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas lekcji
12	Powtórzenie i utrwalenie wiadomości	wszystkie wymagania z tematów 2–11				

Wymagania					
Nr	Temat	Uczeń:			
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra
13	Ostrzeżenie i alarmowanie ludności o zagrożeniach	- rozróżnia poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe - omawia zasady właściwego zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych - potrafi zachować się po ogłoszeniu alarmu w szkole	- omawia sposób zachowania się uczniów po usłyszeniu sygnału alarmu - wskazuje drogi ewakuacji w szkole	- omawia rodzaje alarmów - wymienia zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach - wyjaśnia zasady zachowania się ludności po usłyszeniu sygnału alarmowego	- omawia rolę różnych służb i innych podmiotów - uzasadnia znaczenie bezwzględnie stosowania się do zaleceń służb i innych podmiotów - uzasadnia przydatność znajomości sygnałów alarmowych
14	Zagrożenia pożarowe i ewakuacja	- charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, szkole i najbliższej okolicy - rozpoznaje i prawidłowo zareaguje na sygnał alarmu o pożarze w szkole	- omówić zasady zachowania się podczas pożarów - omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji zagrożenia cywilizacyjnych	- wskazuje w szkole miejsca szczególnie zagrożone wystąpieniem pożaru i uzasadnia swój wybór - przedstawia obowiązki ludności w sytuacjach wymagających ewakuacji	- wyjaśnia najczęstsze przyczyny powstawania pożarów - uzasadnia znaczenie bezwzględnie stosowania się do zaleceń służb ratunkowych
15	Zagrożenia powodziowe	- wymienia przykłady zagrożeń związanych z wystąpieniem powodzi - podaje zasady postępowania w razie zagrożenia powodzią	omawia znaczenie kolorów stosowanych w ratownictwie powodziowym	omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji wystąpienia powodzi	uzasadnia znaczenie bezwzględnie stosowania się do zaleceń służb ratowniczych

PL

Nr	Temat	Wymagania				ocena celująca
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	
		Uczeń:				
16	Zagrożenia związane z działalnością człowieka	▶ wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń wywołanych przez człowieka ▶ opisuje pożądane zachowania ludności w sytuacji zagrożeń chemicznych ▶ wymienia przykłady zagrożeń środowiskowych	▶ uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb ratunkowych ▶ omawia zasady postępowania w razie intensywniej śnieży	▶ omawia zasady zachowania się podczas wypadków i katastrof komunikacyjnych, technicznych i innych ▶ przedstawia obowiązki ludności w sytuacjach wymagających ewakuacji	▶ opisuje rodzaje zagrożeń związanych z działalnością człowieka ▶ omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji zagrożeń cywilizacyjnych ▶ omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w organizacji ewakuacji	▶ uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice ▶ uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń różnych służb i innych podmiotów ▶ uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb organizujących ewakuację
17	Powtórzenie i utrwalenie wiadomości	wszystkie wymagania z tematów 13–16				
18	Bezpieczne państwo	▶ wymienia składniki bezpieczeństwa państwa	▶ wyjaśnia, co rozumie przez pojęcie „bezpieczne państwo”	▶ wymienia i charakteryzuje podstawowe pojęcia związane z bezpieczeństwem państwa	▶ określa istotę problemu bezpieczeństwa	▶ podejmuje dyskusję na temat bezpieczeństwa państwa
19	Polska a bezpieczeństwo międzynarodowe	▶ orientuje się w geopolitycznych uwarunkowaniach bezpieczeństwa, wynikających z położenia Polski	▶ wymienia czynniki mające wpływ na bezpieczeństwo Polski ▶ omawia misję Sił Zbrojnych w systemie obronności państwa	▶ wymienia organizacje międzynarodowe i przedstawia ich rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski ▶ wymienia uzbrojenie Sił Zbrojnych RP	▶ omawia filary współczesnego bezpieczeństwa Polski ▶ omawia podstawowe zadania Sił Zbrojnych w systemie obronności państwa ▶ wyjaśnia rolę Sił Zbrojnych w systemie obronności państwa	▶ omawia rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski ▶ opisuje strukturę organizacyjną Sił Zbrojnych RP
20	Cyberbezpieczeństwo w wymiarze wojskowym	▶ przedstawia sposoby zabezpieczenia dowodów cyberprzemocy	▶ opisuje sposoby zabezpieczenia dowodów cyberprzemocy	▶ wyjaśnia istotę cyberbezpieczeństwa państwa	▶ przedstawia rolę i miejsce cyberbezpieczeństwa militarnego w systemie cyberbezpieczeństwa państwa	▶ dobiera i tworzy umiarkowane złożone wypowiedzi dotyczące cyberbezpieczeństwa państwa

Nr	Temat	Wymagania				ocena celująca
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	
		Uczeń:				
21	Powtórzenie i utrwalenie wiadomości	wszystkie wymagania z tematów 18–20				
22	Zasady orientowania się w terenie	▶ wskazuje kierunki świata za pomocą: Słońca, Słońca i zegarka	▶ wyjaśnia zasady orientowania się w terenie	▶ orientuje się w terenie na podstawie cech przedmiotów terenowych ▶ wskazuje kierunki świata za pomocą kompasu	▶ wskazuje kierunki świata za pomocą Gwiazdy Polarnej i faz Księżycy	▶ wskazuje kierunki świata za pomocą busoli i GPS
23	Posługiwanie się mapą	▶ wyjaśnia zasady orientowania się w terenie za pomocą mapy	▶ wskazuje różnicę między mapą a planem ▶ posługuje się planem	▶ rozróżnia znaki topograficzne ▶ czyta mapę topograficzną	▶ orientuje się w terenie według mapy ▶ orientuje mapę geometrycznie i magnetycznie	▶ porównuje mapę z terenem ▶ określa swoje miejsce na mapie
24	Strzelecka broń sportowa	▶ rozróżnia kategorie broni strzeleckiej ▶ opisuje zasady zachowania się na strzelnicy przy posługiwaniu się bronią	▶ wymienia podstawowe części składowe broni strzeleckiej	▶ opisuje poszczególne części składowe broni strzeleckiej	▶ uzasadnia konieczność dokonywania przeglądu, czyszczenia i konserwacji broni strzeleckiej	▶ wyjaśnia zasadność stosowania środków ostrożności przy posługiwaniu się bronią
25	Bezpieczeństwo na strzelnicy	▶ wymienia okresy zjawiska strzału	▶ wyjaśnia od czego zależy siła odrzutu	▶ opisuje podstawowe czynniki warunkujące tor lotu pocisku	▶ charakteryzuje poszczególne okresy zjawiska strzału	▶ opisuje poszczególne elementy toru pocisku
26	Celowanie i celność strzelania	▶ przyjmuje postawy strzeleckie: leżącą, kłęczącą i stojącą	▶ prawidłowo zgrywa przyrządy celownicze	▶ reguluje oddech w czasie składania się do strzału	▶ prawidłowo ściąga język spustowy	▶ opisuje warunki wpływające na celność strzelania
27	Powtórzenie i utrwalenie wiadomości	wszystkie wymagania z tematów 22–26				

Autorka: Bogusława Breitkopf